

vi jo fuldstændig overladt Radiofonien til Amatørerne selv; men ad den Vej kan den aldrig naa at faa den Betydning, som tilkommer den, idet private Klubber og Sammenslutninger ikke vil kunne skabe den fornødne Basis og løse Sagen paa tilfredsstillende Maade. I England, hvor man absolut ikke ønsker, at Staten skal have Monopol og Eneret paa at drive Radiofoni, er der dannet et Selskab, hvori de store Radiofirmaer, Pressebureauerne og Pressen selv er økonomisk interesserede, og dette Selskab har faaet Koncession for en Række Aar. Men Regeringen og Staten har fuld Kontrol med Selskabet, dog uden at den blander sig i dens økonomiske Administration, men den har saa heller ikke nogen Delagtighed i den økonomiske Risiko. Selskabet faar sine Indtægter dels gennem en Licensafgift, der opkræves af Regeringen, og af hvilken Regeringen ogsaa tager sin Part, dels gennem en Omsætningsafgift, der svares af Radioindustrien. Selskabet maa ikke give større Udbytte end 7 pCt.; hvad der tjenes derudover, er det pligtigt at anvende dels som Henlæggelser, dels til Udvidelser og Forbedringer. Indtægten er i andre Lande som i England, altsaa dels en Amatør- eller Brugerlicens, dels en Omsætningsafgift. I Frankrig er Forholdet dog det, at de almindelige Radioamatører intet betaler, men i Tilfælde, hvor Radio anvendes i Forretningsøjemed, betales en Afgift. Vil man herhjemme ikke lade Radiofonien udelukkende blive et Statsforetagende, men vil overlade den til private Selskaber eller et privat Selskab, der faar Koncession, saa vil det være naturligt, at de Foretagender og Institutioner, der først og fremmest er interesserede heri, skaffede den økonomiske Basis for et saadant Selskab og satte Kapital i det, thi hvis man vil gaa den Vej at udstede almindelige Aktiebrev og se at faa Folk til at tegne Aktier i et saadant Selskab, er det ikke sikkert, at det vil give noget Resultat i disse meget pengeknappe Tider, især ikke, hvis man vil følge det efter min Mening særdeles fornuftige Eksempel fra England, at Udbytteprocenten bliver fastsat, saaledes at der ikke kan blive Tale om at give et alt for stort Udbytte. Paa den anden Side har det vist sig ved de private Selskabers Drift andre Steder, at Virksomheden kan give Udbytte, og Radiofonien har jo store Opgaver at varetage. Der er dels Efterretningstjenesten, som kan være til megen Fordel for Bladene og for Forretningsverdenen. Hvad vilde det f. Eks. ikke betyde, om de jyske Byer kunde blive sat i direkte Forbindelse

med Københavns Børs eller andre Steder, hvor Handelens og Forretningstilværelsens Afgørelser træffes, saaledes at de omtrent var Deltagere deri og havde deres Efterretninger paa første Haand? Radiofonien kan ogsaa bruges til Belæring af pædagogisk Art, idet Foredrag kan holdes hele Landet over af Videnskabsmænd og derved gøre Nytte. Endelig kan Radiofonien være underholdende; der kan afholdes Koncerter og, som jeg tidligere har sagt, det kongelige Teater kan derigennem komme til at yde noget Ækvivalent til de Skatteydere, som skal betale Teatrets Underskud, men som aldrig har Lejlighed til at sætte deres Ben i det. En saadan privat Drift — hvis det skal være Privatdrift — har, som sagt, vist sig at kunne give Overskud. Her er nu ikke Lejlighed til at komme nærmere ind hverken paa Driftsmaaden eller de tekniske Spørgsmaal, men jeg vil gerne tillade mig at rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister for offentlige Arbejder, om han agter at indbringe et Forslag om lovordnede Regler for Radiofonien her i Landet.

Pinstrup: Det undrer mig, at der ikke gik en Tone af mere Velvillie overfor mig gennem den Tale, som den højtærede Landbrugsminister holdt. Naar han føler sig vis paa, at jeg bidrager til at skabe saa mange Socialdemokrater, maatte han jo som god Socialdemokrat være mig taknemmelig. Det havde jeg ikke Indtryk af, men det faar jeg naturligvis finde mig i. Mere kedeligt var det, for mig i hvert Fald, fremdeles at faa bekræftet, synes jeg, den ringe Interesse, han har for det Erhverv og dets Vilkaar, som han skulde repræsentere som Landbrugsminister, hvorimod han jo havde megen Sympati og meget tilovers for det værdiskabende Arbejde, som han mener, der er saa meget af her i København.

Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt beskæftige mig meget mere med det Mergelspørgsmaal, som der har været saa megen Diskussion om under disse Forhandlinger. Jeg beklager — og jeg tror, det er en stor Fejl —, at Ministeren kommer dumpende med et Forslag som det, han har stillet, uden at have forhandlet med Hedeselskabet om Spørgsmaalet, dette Selskab, som jo har administreret disse Bevillinger gennem saa mange Aar, og som besidder de virkelig sagkyndige paa dette Omraade. Den forrige Nedsættelse skete efter Forhandling med Hedeselskabet, og dér havde man bestemte Veje at kunne gaa for at afbøde denne Nedsættelse, bl. a. ved at lade Modtagerne betale noget mere for den